

PS-VI.431.2.2016

PROTOKÓŁ

KONTROLI PROBLEMOWEJ

przeprowadzonej w dniach 09.05.2016 r. - 20.05.2016 r.

w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie

ul. Żaków 3, 66-200 Świebodzin

Działając na podstawie art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 w związku z art. 6c ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) oraz § 2 pkt 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 29) zespół kontrolny w składzie:

- **Henryka Łukowiak** – Przewodnicząca Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 88-1/2016 z dnia 4 maja 2016 r. - *przewodnicząca zespołu kontrolnego*;
- **Piotr Myczkowski** – Sekretarz Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp. – posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 88-2/2016 z dnia 4 maja 2016 r.;
- **Marlena Judczyc** – pracownik administracyjny Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp. – posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 88-3/2016 z dnia 4 maja 2016 r. – członek zespołu kontrolnego.

[Dowód: akta kontroli str. od 1 do 3]

przeprowadził w dniach 09.05.2016 r. – 20.05.2016 r. w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie (w dalszej części protokołu zwanym *PZON*) kontrolę problemową – zgodnie z Programem kontroli, zatwierdzonym przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego.

[Dowód: akta kontroli str. od 4 do 10]

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. od 11 do 13]

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości postępowania orzeczniczego oraz zgodność kwalifikacji członków powiatowego zespołu z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (w dalszej części protokołu zwanym *rozporządzeniem w sprawie orzekania*). Kontrola obejmowała dokumentację wnioskodawców (w tym zakresie przeprowadzona była metodą losową), akta osobowe powołanych członków powiatowego zespołu w zakresie wymaganych kwalifikacji oraz dane statystyczne z systemu EKSMOoN.

Okres objęty kontrolą: od dnia 01.06.2015 r. do dnia 31.03.2016 r.

Zagadnienia wymagające oceny:

1. Prawidłowość postępowania orzeczniczego, w szczególności w zakresie:
 - a) doboru składu orzekającego, właściwego do rozpatrzenia wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,
 - b) orzeczeń wydawanych w trybie zaocznym,
 - c) orzeczeń wydawanych w trybie samokontroli instancyjnej;
2. Stan kadrowy i kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie.

O rozpoczęciu kontroli powiadomiono podmiot kontrolowany pismem Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., wydanym z upoważnienia Wojewody, z dnia 29 kwietnia 2016 r. znak: PS-VI.431.2.2016.

[Dowód: akta kontroli str. od 14 do 19]

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Renata Filinowicz – Przewodnicząca Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie, powołana na to stanowisko dnia 01.10.1999 r. oraz Pani Agnieszka Tatyga – Sekretarz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie, powołana na zajmowane stanowisko dnia 01.05.2002 r.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie zasięgiem swojego działania obejmuje powiaty świebodziński i międzyrzecki. W badanym okresie do PZON w Świebodzinie wpłynęło 2187 wniosków o wydanie orzeczenia (1972 wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i 215 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności).

[Dowód: akta kontroli str. od 20 do 25]

Szczegółowej analizie poddano:

- 211 akt spraw, prowadzonych przez jednostkę kontrolowaną w badanym okresie, w tym 210 zakończonych wydaniem orzeczenia w trybie zaocznym;

*[Dowód: akta kontroli str. od 26 do 44,
Tabela Nr 1, poz. 1-211]*

- 6 akt spraw, zakończonych wydaniem orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności w trybie samokontroli w badanym okresie;

[Dowód: akta kontroli str. od 45 do 82]

- akta osobowe powołanych członków Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności i pracowników administracyjnych.

*[Dowód: akta kontroli str. od 83 do 87,
Tabela Nr 2, poz. 1-31]*

Ponadto materiał dowodowy stanowiły dane statystyczne, dostępne w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (*zwanym dalej EKSMOoN*).

USTALENIA

Ad 1. Prawidłowość postępowania orzeczniczego, w szczególności w zakresie:

a) doboru składu orzekającego, właściwego do rozpatrzenia wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Kontroli poddanych zostało 210 akt postępowań, zakończonych wydaniem orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności w trybie zaocznym.

Zgodnie z § 19 ust. 1 i § 33 pkt 3 *rozporządzenia w sprawie orzekania*, przewodniczący PZON powołuje spośród członków powiatowego zespołu skład orzekający do rozpoznania wniosku o wydanie orzeczenia. Następnie, wyznaczony przez przewodniczącego lekarz, dokonuje wstępnej weryfikacji złożonej dokumentacji medycznej.

Wszystkie akta zakończonych spraw, zawierały pisemne wyznaczenie przez Przewodniczącego PZON składu orzekającego i wstępną analizę dokumentacji medycznej dokonaną przez lekarza.

[Dowód: akta kontroli str. od 26 do 44,

Tabela Nr 1, poz. 1-211]

Wśród 20 lekarzy, którzy orzekali zarówno osoby dorosłe, jak i dzieci do 16 roku życia, byli następujący specjaliści:

- specjalista I stopień specjalizacji w zakresie anestezjologii i reanimacji, specjalista II stopnia w zakresie neurologii;
- specjalista II stopnia w zakresie psychiatrii;
- specjalista I stopień specjalizacji w zakresie pediatrii;
- specjalista I i II stopnia specjalizacji w zakresie pediatrii;
- specjalista I stopień specjalizacji w zakresie okulistyki;
- specjalista I i II stopnia w zakresie psychiatrii, stopień naukowy doktora nauk medycznych;
- specjalista II stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii;
- specjalista I stopnia w zakresie laryngologii;
- specjalista I stopnia w zakresie psychiatrii i specjalista II stopnia w dziedzinie psychiatrii;
- specjalista II stopnia w dziedzinie chorób wewnętrznych;
- specjalista I stopnia specjalizacji w zakresie pediatrii i specjalista II stopnia w zakresie neonatologii;
- specjalista I stopnia w zakresie psychiatrii, I stopień specjalizacji w zakresie medycyny społecznej, II stopień specjalizacji w zakresie organizacji ochrony zdrowia;
- specjalista I stopnia w zakresie okulistyki;
- specjalista I stopień specjalizacji w zakresie chorób wewnętrznych;
- specjalista I stopień specjalizacji w zakresie neurologii oraz tytuł specjalisty w zakresie medycyny pracy;
- specjalista I stopień specjalizacji w zakresie psychiatrii;
- specjalista II stopnia w zakresie neurologii, stopień naukowy doktora nauk medycznych;
- specjalista I stopnia w zakresie chirurgii urazowo-ortopedycznej, specjalista II stopnia w zakresie rehabilitacji w narządach ruchu;
- specjalista I stopnia w zakresie pediatrii, specjalista II stopnia w zakresie neurologii dziecięcej, specjalista w dziedzinie medycyny rodzinnej;

— specjalista I stopień specjalizacji w zakresie chorób wewnętrznych.

Poza lekarzami, w posiedzeniach składów orzekających brali udział inni członkowie PZON, tj.: 2 psychologów, 2 pedagogów, 3 pracowników socjalnych oraz 1 doradca zawodowy.

[Dowód: akta kontroli str. od 83 do 87,

Tabela Nr 1, poz.: 3-31]

Zgodnie z § 19 pkt 2 *rozporządzenia w sprawie orzekania* przewodniczącym składu orzekającego jest lekarz, specjalista w dziedzinie odpowiedniej do choroby zasadniczej osoby zainteresowanej.

Zespół kontrolny stwierdził, iż w 14 skontrolowanych aktach spraw o numerach: ZO.400.1417.2015; ZO.400.1259.M.2015, ZO.400.1775.2015; ZO.400.1884.2015; ZO.400.2372.M.2015; ZO.400.2617.2015; ZO.400.2943.M.2015; ZO.400.D.2914.2015; ZO.400.2891.M.2015, ZO.400.3049.M.2015, ZO.400.D.2980.2015, ZO.400.3041.M.2015, ZO.400.334.M.2016, ZO.400.318.2016, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane zostały przez lekarzy o specjalizacjach nieodpowiednich do chorób zasadniczych osób niepełnosprawnych. Były to orzeczenia zawierające symbole przyczyny niepełnosprawności takie jak: 05-R, 02-P, 01-U, 03-L, 10-N, 06-E, podczas gdy nie zostały wydane przez właściwych specjalistów, odpowiednio: ortopedę-traumatologa, psychiatrę, laryngologa i neurologa. Oznacza to, że lekarze orzekający (specjaliści w zakresie pediatrii, chorób wewnętrznych, ortopedii i traumatologii) wydają orzeczenia z symbolami przypisanymi dla lekarzy o innych specjalizacjach.

[Dowód: akta kontroli str. od 28 do 43,

Tabela Nr 1, poz.: 24, 39, 48, 75, 97, 128, 142, 148, 154, 167, 171, 189, 201, 202]

Zgodnie z § 20 w/cyt. *rozporządzenia w sprawie orzekania*, każdy z członków zespołu, uczestniczący w posiedzeniu składu orzekającego, sporządza, w zakresie swojej specjalności, ocenę dla potrzeb postępowania o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Obok diagnozy medycznej, ustalającej naruszenie funkcji fizycznej, psychicznej lub intelektualnej organizmu, postępowanie orzecznicze ustala ograniczenia funkcjonalne w różnych sferach życia, związanych z aktywnością społeczną i zawodową człowieka stosownie do wieku, płci oraz zakresu i rozmiaru ograniczeń. Wyznacza też zakres i formy koniecznego wsparcia danej osoby.

W 69 sprawach, dotyczących orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności o numerach: ZO.400.940.M.2015; ZO.400.705.M.2015, ZO.400.672.M.2015, ZO.400.1282.M.2015, ZO.400.1246.M.2015, ZO.400.1417.2015, ZO.400.1484.M.2015,

ZO.400.1437.2015, ZO.400.1375.2015, ZO.400.1458.M.2015, ZO.400.1563.2015, ZO.400.1565.2015, ZO.400.1609.2015, ZO.400.1259.M.2015, ZO.400.D.1399.M.2015, ZO.400.1775.2015, ZO.400.1760.M.2015, ZO.400.1672.2015, ZO.400.1560.2015, ZO.400.1882.M.2015, ZO.400.1917.M.2015, ZO.400.1884.2015, ZO.400.2108.M.2015, ZO.400.2011.2015, ZO.400.2007.2015, ZO.400.2144.M.2015, ZO.400.2035.M.2015, ZO.400.2083.M.2015, ZO.400.2372.M.2015, ZO.400.2250.M.2015, ZO.400.2596.2015, ZO.400.2192.M.2015, ZO.400.2238.M.2015, ZO.400.2246.2015, ZO.400.2208.M.2015, ZO.400.2439.2015, ZO.400.2232.2015, ZO.400.2275.M.2015, ZO.400.2437.2015, ZO.400.2225.M.2015, ZO.400.2038.M.2015, ZO.400.2393.M.2015, ZO.400.2430.M.2015, ZO.400.2585.M.2015, ZO.400.2786.2015, ZO.400.2617.2015, ZO.400.2743.M.2015, ZO.400.2943.M.2015, ZO.400.2920.M.2015, ZO.400.2827.M.2015, ZO.400.2774.M.2015, ZO.400.D.2914.2015, ZO.400.49.2016, ZO.400.3015.M.2015, ZO.400.2891.M.2015, ZO.400.2784.M.2015, ZO.400.54.2016, ZO.400.3049.M.2015, ZO.400.2991.M.2015, ZO.400.D.2980.2015, ZO.400.D.3035.M.2015, ZO.400.176.2016, ZO.400.106.M.2016, ZO.400.318.2016, ZO.400.308.2016, ZO.400.253.M.2016, ZO.400.157.2016, ZO.400.763.M.2016, ZO.400.357.M.2016 nieprawidłowo został wyznaczony członek składu orzekającego, co spowodowało, że w sprawach z kodem chorobowym 02-P, 09-M, 5-R, 10-N, 11-I, 01-U, 07-S, orzekał specjalista: pracownik socjalny zamiast wymaganego udziału psychologa, pedagoga lub doradcy zawodowego albo orzekał doradca zawodowy zamiast wymaganego psychologa.

[Dowód: akta kontroli str. od 26 do 44,

Tabela Nr 1, poz.: 1, 2, 3, 9, 11, 24, 30, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 48, 51, 60, 61, 72, 73, 75, 80, 83, 84, 85, 87, 88, 97, 99, 106, 107, 108, 109, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 125, 126, 127, 128, 139, 142, 143, 144, 145, 148, 149, 151, 154, 164, 165, 167, 169, 171, 172, 179, 184, 202, 205, 206, 207, 208, 209]

Stwierdzono istotne uchybienia w realizacji ww. zadania.

b) orzeczenia wydawane w trybie zaocznym

Zgodnie z § 8 pkt 4 *rozporządzenia w sprawie orzekania*, w przypadku gdy lekarz - przewodniczący składu orzekającego uzna posiadaną dokumentację medyczną za wystarczającą do wydania oceny stanu zdrowia, a osoba zainteresowana lub dziecko nie mogą uczestniczyć w posiedzeniu składu z powodu długotrwałej i nierokującej poprawy choroby, potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim, ocena może być wydana bez bezpośredniego badania osoby orzekanej.

Oznacza to, że orzekanie zaoczne możliwe jest jedynie wtedy, gdy osoba zainteresowana nie może uczestniczyć w posiedzeniu składu orzekającego z powodu długotrwałej i nierokującej poprawy choroby, uniemożliwiającej osobiste stawiennictwo, co potwierdzi zaświadczeniem lekarskim i ponadto lekarz – przewodniczący składu orzekającego uzna posiadaną dokumentację medyczną za wystarczającą do wydania oceny stanu zdrowia.

Kontroli poddanych zostało 210 akt spraw, zakończonych wydaniem orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w trybie zaocznym w okresie objętym kontrolą (204 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i 6 orzeczeń o niepełnosprawności). Ich wykaz przedstawiony jest w formie *Tabeli 1*.

*[Dowód: akta kontroli str. od 26 do 44,
Tabela Nr 1, poz. 1-211]*

Spośród wszystkich orzeczeń wydanych zaocznie, w 200 aktach spraw znajdowało się zaświadczenie lekarskie, z którego wynikało, iż wnioskodawca jest długotrwale niezdolny do uczestnictwa w posiedzeniu składu orzekającego. W 10 przypadkach orzeczenie wydano zaocznie, na podstawie decyzji lekarza – przewodniczącego składu orzekającego, pomimo braku w aktach sprawy stosownego zaświadczenia lekarskiego. W jednym przypadku przedmiotowe zaświadczenie lekarskie zostało przedłożone przez stronę jako uzupełnienie braków formalnych. PZON wezwał bowiem wnioskodawcę do jego dostarczenia w trybie art. 64 § 2 K.p.a., zgodnie z którym, jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania. Nie istnieje jednak norma prawna obligująca osobę składającą wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności do załączenia do niego omawianego zaświadczenia lekarskiego. (ZO.400.2192.M.4.2015.AT)

*[Dowód: akta kontroli str. od 34 do 34 - Tabela Nr 1, poz. 107,
akta kontroli str. od 88 do 113]*

Jednym z warunków orzekania zaocznego jest posiadanie dokumentacji medycznej, pozwalającej lekarzowi na sporządzenie oceny stanu zdrowia bez badania osoby orzekanej. W jednym przypadku orzeczenie wydano zaocznie, podczas gdy wnioskodawca nie dołączył do wniosku jakiegokolwiek dokumentacji medycznej (poza obligatoryjnym zaświadczeniem o stanie zdrowia, wydanym na potrzeby orzekania niepełnosprawności. W postępowaniu tym ponadto, PZON nie zwrócił się do strony z żądaniem uzupełnienia dokumentacji medycznej (ZO.400.2280.M.2.2015.AT).

[Dowód: akta kontroli str. od 33 do 33 - Tabela Nr 1, poz. 95,

akta kontroli str. od 114 do 136]

Spośród 210 orzeczeń wydanych zaocznie, 20 orzeczeń zaliczało wnioskodawcę do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, 2 – do lekkiego, natomiast 1 – nie zaliczało do stopnia niepełnosprawności. Pozostałe osoby zostały zaliczone do stopnia znacznego. Z definicji ustawowej lekkiego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wynika długotrwała niezdolność wnioskodawcy do przybycia na posiedzenie składu orzekającego. Przypadki te (w szczególności zaliczenie do stopnia lekkiego i niezaliczenie do stopnia niepełnosprawności) budzą poważne wątpliwości, co do zasadności orzekania zaocznego, tym bardziej, że trzy z tych osób są mieszkańcami Świebodzina.

We wszystkich przypadkach orzekanie zaoczne było zgodne z dokonaną przez lekarza orzecznika wstępną analizą dokumentacji medycznej, z której wynikało, iż obecność wnioskodawcy na posiedzeniu składu orzekającego jest nieobowiązkowa.

[Dowód: akta kontroli str. od 26 do 44,

Tabela Nr 1, poz. 1-211]

Poza opisanymi wyżej 210 postępowaniami, w 1 przypadku wnioskodawca do wniosku dołączył zaświadczenie wskazujące na niemożność stawiennictwa na posiedzeniu, a lekarz we wstępnej analizie wniosku określił jego obecność na posiedzeniu jako nieobowiązkową. Mimo to, na posiedzeniu składu orzekającego lekarz zmienił swoją decyzję, uznając, że obecność wnioskodawcy jest konieczna do wydania orzeczenia. W związku z tym, wydanie orzeczenia zostało odroczone, a na kolejnym posiedzeniu zainteresowany był obecny (ZO.400.2097.M.3.2015.AT).

[Dowód: akta kontroli str. od 33 do 33, - Tabela Nr 1, poz. 86,

akta kontroli str. od 137 do 161]

Analizując akta spraw zakończonych wydaniem orzeczenia w trybie zaocznym, poddano kontroli formularze ocen sporządzanych przez członków PZON oraz pozostałe druki mające zastosowanie w procesie orzekania o niepełnosprawności. Głównym uchybieniem stwierdzonym w tym zakresie był nieaktualny dziennik ustaw widniejący w formularzu wstępnej analizy dokumentacji medycznej – powinno być „(Dz. U z 2015 r. poz. 1110)” zamiast „(Dz. U Nr 139, poz. 1328)”. Stwierdzono również, że PZON w Świebodzinie nie stosuje aktualnych druków ocen psychologicznych. Stosowane przez PZON druki ocen psychologicznych zawierają wszystkie elementy obowiązującej oceny druku, lecz różnią się od niej układem i rozmieszczeniem poszczególnych elementów oceny. Poza tym, PZON w Świebodzinie stosuje aktualne i kompletne formularze ocen i pozostałych dokumentów.

[Dowód: akta kontroli str. od 162 do 222]

W pojedynczych przypadkach stwierdzono uchybienia w realizacji zadania, polegające na zbyt częstym i bezpodstawnym wydawaniu orzeczeń w trybie zaocznym.

c) orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawane w trybie samokontroli instancyjnej

Zgodnie z § 16 ust. 2 i 3 *rozporządzenia w sprawie orzekania*, powiatowy zespół, który wydał orzeczenie, obowiązany jest przesłać odwołanie wraz z aktami sprawy do wojewódzkiego zespołu w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania. Jeżeli powiatowy zespół uzna, że odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, wydaje orzeczenie, w którym uchyla lub zmienia zaskarżone orzeczenie.

Zgodnie z przytoczonym wyżej artykułem, warunkiem wydania orzeczenia przez organ I instancji w trybie samokontroli jest przychylenie się do całości odwołania. Zmiany dokonane w orzeczeniu nie mogą wykraczać poza żądanie strony, zawarte w odwołaniu.

W okresie objętym kontrolą PZON w Świebodzinie wydał 6 orzeczeń w trybie samokontroli instancyjnej. Były to orzeczenia o numerach: ZO.400.1669.4.2015.AD, ZO.400.1680.3.2015.AD, ZO.400.1737.3.2015.AD, ZO.400.2195.5.2015.US, ZO.400.2879.5.2015.US, ZO.400.3004.M.4.2015.US.

[Dowód: akta kontroli str. od 45 do 82]

Wszystkie orzeczenia w trybie samokontroli wydane zostały w terminie 7 dni od dnia wpływu odwołania i zmieniały zaskarżone orzeczenie poprzez przychylenie się do odwołania strony w całości. Orzeczenia te wysyłane były kilka dni (do sześciu) po dacie ich wydania. Ww. orzeczenia wydane były przez lekarzy właściwych do ustalonych symboli przyczyny niepełnosprawności.

Uzasadnienia wydanych orzeczeń w dużym stopniu są szablonowe i niepełne. Nie wskazują okoliczności powodujących zmianę stanowiska składu orzekającego. Dotyczy to w szczególności spraw o numerach ZO.400.1669.2015.AD, ZO.400.1680.2015.AD, ZO.400.3004.M.4.2015.US, w których wcześniejsze, zmienione orzeczenie odmawiało przyznania karty parkingowej z podaniem szerokiego uzasadnienia, natomiast orzeczenie wydane w trybie samokontroli przyznawało tę kartę bez podania powodów zmiany decyzji.

[Dowód: akta kontroli str. od 45 do 56, i od 77 do 82]

Stwierdzono uchybienia w zakresie sposobu uzasadniania orzeczeń wydanych w trybie samokontroli instancyjnej, polegające na niekompletnym ich uzasadnianiu.

Ad 2. Stan kadrowy i kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie

Zgodnie z § 18 ust. 1 *rozporządzenia w sprawie orzekania* członkami powiatowego zespołu są:

- 1) przewodniczący,
- 2) sekretarz,
- 3) lekarze,
- 4) psychologowie,
- 5) pedagodzy,
- 6) doradcy zawodowi,
- 7) pracownicy socjalni.

Stan zatrudnienia w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie na dzień kontroli przedstawiał się następująco:

25 powołanych członków powiatowego zespołu, w tym:

- przewodniczący zespołu,
- sekretarz,
- 17 lekarzy,
- 3 psychologów,
- 1 pedagog,
- 1 doradca zawodowy,
- 3 pracowników socjalnych.

[Dowód: akta kontroli str. od 83 do 87,

Tabela Nr 2, poz.: 1-31]

Wymogi kwalifikacyjne członków powiatowych zespołów określa § 21 ust. 1 *rozporządzenia w sprawie orzekania*, zgodnie z którym „członkowie powiatowego zespołu powinni spełniać następujące wymogi kwalifikacyjne:

- 1) przewodniczący zespołu – ukończone studia magisterskie lub wyższe studia medyczne;
- 2) sekretarz – ukończone studia magisterskie na kierunku prawo lub administracja;
- 3) lekarz: a) prawo wykonywania zawodu lekarza,
b) specjalizacja co najmniej I stopnia w jednej z dziedzin, mających zastosowanie w procesie orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności;
- 4) psycholog – ukończone magisterskie studia na kierunku psychologia;
- 5) pedagog – ukończone magisterskie studia na kierunku pedagogika;

6) doradca zawodowy – ukończone magisterskie studia na kierunku psychologia, pedagogika, socjologia lub zawodowe studia wyższe o specjalności doradztwo zawodowe albo studia podyplomowe o specjalności doradztwo zawodowe;

7) pracownik socjalny – kwalifikacje określone w przepisach o pomocy społecznej.”

W trakcie kontroli ustalono, że Pani Renata Filinowicz, Przewodnicząca Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie, powołana na funkcję przewodniczącego dn. 01.10.1999 r., ma wymagane kwalifikacje na zajmowane stanowisko (wykształcenie wyższe magisterskie). Posiada zaświadczenie uprawniające do bycia członkiem PZON, wydane bezterminowo w dniu 08.10.2002 r.

Pani Agnieszka Tatyga, Sekretarz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, powołana dn. 01.05.2002 roku, ukończyła studia wyższe magisterskie uzupełniające na kierunku zarządzanie i marketing oraz studia podyplomowe w zakresie administracji publicznej. Posiada zaświadczenie uprawniające do bycia członkiem PZON, wydane bezterminowo w dniu 08.10.2002 r. Zgodnie z aktami osobowymi nie ukończyła wyższych studiów magisterskich na kierunku prawo lub administracja.

[Dowód: akta kontroli str. od 83 do 83,

Tabela Nr 2, poz.: 1-2]

Akta osobowe każdego spośród 17 lekarzy, powołanych w skład zespołu potwierdzają prawo wykonywania zawodu oraz specjalizację co najmniej I stopnia w jednej z dziedzin, mających zastosowanie w procesie orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Wszyscy posiadają zaświadczenia uprawniające do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności z różnym czasookresem, w tym:

- 12 lekarzy posiada zaświadczenia wydane bezterminowo,
- 5 lekarzy ma zaświadczenia wydane okresowo.

[Dowód: akta kontroli str. od 83 do 85,

Tabela Nr 2, poz.: 3-22]

Dwoje lekarzy posiadało wydane okresowo zaświadczenia, których ważność wygasła przed dniem rozpoczęcia kontroli i nie uczestniczyli oni w stosownym szkoleniu, w celu przedłużenia swoich uprawnień do orzekania. Skontrolowane akta spraw nie wskazują, aby brali oni udział w wydawaniu orzeczeń po dniu upływu ważności ich zaświadczeń uprawniających do orzekania.

[Dowód: akta kontroli str. od 84 do 84,

Tabela Nr 1, poz. 8-11]

Z akt osobowych 3 psychologów wynika, że ukończyli oni studia magisterskie na kierunku psychologia i posiadają ważne orzeczenia uprawniające do orzekania (1 wydane okresowo i 2 bezterminowo).

[Dowód: akta kontroli str. od 85 do 86,

Tabela Nr 2, poz.: 23-25]

W skład PZON powołany jest 1 pedagog, który ma ukończone magisterskie studia na kierunku pedagogika i ważne zaświadczenie uprawniające do orzekania w zakresie swojej specjalności.

[Dowód: akta kontroli str. od 86 do 86,

Tabela Nr 2, poz.: 27]

Doradca zawodowy ma ukończone studia wyższe zawodowe na kierunku pedagogika w zakresie specjalności psychopedagogika pracy i doradztwa zawodowego. Posiada zaświadczenie uprawniające do orzekania wydane bezterminowo.

[Dowód: akta kontroli str. od 87 do 87,

Tabela Nr 2, poz.: 28]

Pracownicy socjalni powołani do PZON spełniają kwalifikacje określone w przepisach o pomocy społecznej oraz posiadają ważne zaświadczenie uprawniające do orzekania w zakresie swojej specjalności.

[Dowód: akta kontroli str. od 87 do 87,

Tabela Nr 2, poz.: 29-31]

Nie stwierdzono uchybień w zakresie kwalifikacji zawodowych członków składów orzekających PZON.

Poza ww. członkami PZON, w skład Zespołu wchodzi 4 pracowników administracyjnych (w tym księgową). Kontroli poddane zostały zakresy czynności, uprawnień i odpowiedzialności wszystkich pracowników etatowych jednostki, tj. 4 pracowników administracyjnych, Sekretarza i Przewodniczącej PZON. Ich analiza wykazała sprzeczność w treści zakresów czynności Przewodniczącej i Sekretarza Zespołu. Zakres czynności Przewodniczącej Zespołu wskazuje, że osobą ją zastępującą jest Pani Grażyna Gregorowicz (która w dniach kontroli nie była pracownikiem PZON). Natomiast zakres czynności Sekretarza Zespołu wskazuje, że w czasie nieobecności Przewodniczącej Zespołu, zastępuje ją Sekretarz Zespołu i na odwrót. Poza tym, zakres czynności uprawnień i odpowiedzialności pracownika administracyjnego Iwony Gołębiewskiej nie przewiduje osoby zastępującej ją w trakcie nieobecności.

[Dowód: akta kontroli str. od 224 do 236]

W pozostałym zakresie nie stwierdzono poważniejszych uchybień.

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w realizacji zadań pod względem:

1. Kwalifikacji zawodowych członków składów orzekających PZON w Świebodzinie;

Stwierdzono uchybienia (w tym uchybienia mniejszej wagi) w zakresie:

1. Doboru do składów orzekających lekarzy o specjalizacjach odpowiadającym chorobom zasadniczym osób niepełnosprawnych,
2. Doboru pozostałych specjalistów w składach orzekających,
3. Sposobu wydawania orzeczeń w trybie zaocznym,
4. Sposobu wydawania orzeczeń w trybie samokontroli instancyjnej.

Osobą odpowiedzialną za opisane uchybienia jest Pani Renata Filinowicz – Przewodnicząca PZON, która zgodnie z § 19 ust. 5 *rozporządzenia w sprawie orzekania*, reprezentuje Zespół na zewnątrz oraz organizuje jego obsługę administracyjno-biurową. Odpowiedzialność Przewodniczącej ogranicza się do jej uprawnień i kompetencji w strukturze administracji samorządowej.

Na tym kontrole zakończono.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do – znajdującego się w PZON – rejestru kontroli pod pozycją nr 11.

Pouczenie

Zgodnie z § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, kierownik jednostki kontrolowanej może zgłosić umotywowane zastrzeżenia, co do ustaleń zawartych w protokole w ciągu 7 dni od daty doręczenia protokołu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, kontrolujący dokonują ich analizy i, w miarę potrzeby, podejmują dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń - zmieniają lub uzupełniają odpowiednią część protokołu kontroli. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części, kontrolujący przekazują

na piśmie swoje stanowisko zgłaszającemu zastrzeżenia. Zgodnie natomiast z § 16 przytoczonego rozporządzenia, kierownik podmiotu kontrolowanego może odmówić podpisania protokołu kontroli. O odmowie podpisania protokołu kontroli kontrolujący zamieszczają wzmiankę w protokole. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolujących i realizacji ustaleń kontroli.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 4 jednobrzmiących egzemplarzach, z których: jeden przekazano Przewodniczącej Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, drugi Staroście Powiatu Świebodzińskiego, trzeci Staroście Powiatu Międzyrzeckiego, czwarty egzemplarz pozostawiono w aktach Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Kontrolujący:

Przewodnicząca PZON:

Henryka Łukowiak

Przewodnicząca WZON

Renata Filinowicz

Świebodzin, dnia 12.08.2016 r.

Piotr Myczkowski

Sekretarz WZON

Marlena Judczyc

Inspektor

Gorzów Wlkp., dnia 17 czerwca 2016 r.